

חוברת תרגול – הבנת הנקרא לכיתה ז׳: 30 טקסטים מהחיים שלנו

מהדורה למורה חנ״מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל קריאה מדויקת ואיתור מידע מפורש בסוגות שונות: כתבה, טור דעה, סיפור קצר, ראיון וטקסט מידעי
- לפתח יכולת הסקה והשוואה בין פרטים או דעות שונות בתוך אותו טקסט ובין טקסטים
- לתרגל זיהוי עמדת כותב מול עובדה, והבעת דעה מנומקת בכתב בנושאים מעולם התוכן של כיתה ז׳
- להכיר מגוון נושאים מחיי בני נוער ולחבר בין הנקרא לחוויה האישית

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – פרק 1 • חברה, מסכים ורשת – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נכתב בפתיחת הכתבה.
2. לא נכון – הוא אומר שרוב התלמידים לא יגידו מילה פוגעת פנים אל פנים.
3. נכון – כך הוא מוצג בכתבה.

חלק ב׳ – פרק 1 • חברה, מסכים ורשת – השלמת משפטים

1. רחוב ראשי
2. אומץ

חלק ג׳ – פרק 1 • חברה, מסכים ורשת – לחשוב וליישם

1. תשובה פתוחה המנומקת אישית, למשל לגבי האיזון בין פרטיות התלמידים לבין הצורך להגן עליהם.

חלק ד׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – זיהוי עובדות מהטקסטים

1. נכון – בטקסט מסופר שאלון הלך לאיבוד שלוש פעמים בשבוע הראשון, ופעם אחת נכנס לשיעור של כיתה ט׳
2. נכון – נועה מספרת שבחודש הראשון לא העזה לשאול שאלות מחשש שיצחקו עליה
3. לא נכון – אורי עבר באמצע כיתה ז׳, ביום ראשון של חודש שבט

חלק ה׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – הבנת פרטים ודמויות

1. אחרון
2. מערכת

חלק ו׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – התאמת דמות ואירוע

- 1 – ג (הגיע לכיתה חדשה עם התיק הכחול על הברכיים)
- 2 – ד (שכחה מחברות כמעט כל יום בהתחלה)
- 3 – א (גילתה שחצי כיתה לא הבינה ואף אחד לא שאל)
- 4 – ב (הניחה לפניו פנקייק למרות שלא היה יום שישי)

חלק ז׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – ניתוח רגשות ועצות

חלק ח׳ – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – הבנה בסיסית

- 1. ג – 8–10 שעות
- 2. א – אור
- 3. ב – ד"ר אסף נחום

חלק ט׳ – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – עובדה, הסבר או דעה

- 1. לחץ
- 2. חברים

חלק י׳ – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – התאמה: סוגי משפטים

- 1 – ד (דעה של מומחה)
- 2 – ג (הסבר מדעי)
- 3 – ב (נתון/המלצה מקובלת)
- 4 – א (חוויה אישית)

חלק י״א – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – בדיקת טענות

- 1. לא נכון – הטקסט מציג זאת כהסבר אפשרי ומזכיר שהתמונה מורכבת, לא כעובדה מוחלטת
- 2. נכון – הטקסט מסביר שקשה לדעת מה הסיבה ומה התוצאה

חלק י״ב – פרק 4 • ספורט, תחביבים ותרבות פנאי – איתור פרטים בטקסט

- 1. לא נכון – בפעם הראשונה היא נתקעה אחרי שני מטרים ורעדו לה הרגליים
- 2. נכון – כך מסופר בכתבה על הטיפוס, כשהוא מסביר למה הוא אוהב ספורט שתלוי בו עצמו

חלק י״ג – פרק 4 • ספורט, תחביבים ותרבות פנאי – זיהוי מניעים של הדמויות

- 1 – ב (הטיפוס עוזר לה לא לחשוב על דברים מלחיצים כמו מבחנים)
- 2 – ג (ההצלחה או הכישלון תלויים רק בו עצמו, לא בקבוצה)
- 3 – א (הוא יכול להחזיק ולגעת בקלפים בפועל, בניגוד למשחק במסך)

חלק י״ד – פרק 4 • ספורט, תחביבים ותרבות פנאי – השוואה בין הסברים לתופעה

- 1. תשובה מקובלת: בטיפוס השליטה היא על הגוף והפחד בזמן העלייה; באספנות השליטה היא על מה נכנס לאוסף ואיך הוא מסודר

חלק ט״ו – פרק 5 • משפחה, נתינה ורגש – זיהוי הסוגה והנושא

- 1. נכון – הכותרת מציגה עמדה אישית, וזהו המאפיין המרכזי של טור דעה
- 2. לא נכון – זהו ראיון אמיתי עם מתנדבת בת 13, ולא סיפור בדוי

חלק ט״ז – פרק 5 • משפחה, נתינה ורגש – היכרות עם הטקסטים

- 1. א – בטור דעה הכותב/ת מביע/ה עמדה אישית, ובראיון יש שאלות ותשובות עם מרואיין/ת
- 2. ג – 13

חלק י״ז – פרק 5 • משפחה, נתינה ורגש – ניתוח עמדה וסגנון

- 1. עמדה
- 2. עונה

חלק י״ח – פרק 6 • מיומנויות קריאה: איתור, הסקה וטיעון – איתור מידע מפורש

- 1. א – רן גלבוע, יועץ חינוכי
- 2. א – פלפל

חלק י״ט – פרק 6 • מיומנויות קריאה: איתור, הסקה וטיעון – עוד איתור

- 1. נכון – כך נכתב בטקסט, לפי המלצות מומחי השינה.
- 2. לא נכון – שירה סיפרה שהיא מסדרת את התיק בערב, לפי מערכת השעות של יום המחרת.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד טוב מזהה שכתבה וטקסט מידעי מתמקדים בעובדות, טור דעה בעמדה אישית, וסיפור קצר בדמות ועלילה
- תלמיד טוב מצטט דוגמה ממשית מהטקסט ומסביר מדוע היא עובדה או דעה
- תלמיד טוב כותב משפט עמדה ברור ולפחות נימוק אחד המבוסס על תוכן הטקסט

טיפים להפעלה:

- מומלץ ללמד פרק אחד בכל שיעור או שניים, ולהשאיר את פרק 6 כסיכום לאחר שתרגלו את כל הנושאים
- לתלמידים הזקוקים להתאמה אפשר לבחור בטקסטים הקצרים יותר (למשל 'ענן בחוץ, ענן בפנים' או 'חבר עם ארבע רגליים') ולהתמקד בשאלות האיתור בלבד
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף משימת השוואה בין שני טקסטים מאותו נושא, למשל שני הטקסטים על מעברים ושייכות
- כדאי לפתוח כל שיעור בשאלת חימום קצרה הקשורה לחיי התלמידים לפני הקריאה, כפי שמוצע בפתיחת כל טקסט באתר

חוברת תרגול – הבנת הנקרא לכיתה ז׳: 30 טקסטים מהחיים שלנו

📚 מאגר טקסטים לכיתה ז׳ – הבנת הנקרא

· חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – חברה, מסכים ורשת
2. פרק 2 – מעברים ושייכות בכיתה ז׳
3. פרק 3 – מדע, גוף ובריאות
4. פרק 4 – ספורט, תחביבים ותרבות פנאי
5. פרק 5 – משפחה, נתינה ורגש
6. פרק 6 – מיומנויות קריאה: איתור, הסקה וטיעון

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – הבנת הנקרא לכיתה ז׳: 30 טקסטים מהחיים שלנו

חוברת התלמיד/ה חנ״מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תמצאו תרגילים המבוססים על טקסטים מגוונים מתוך מאגר הקריאה של כיתה ז׳. בכל פרק עבדו לפי הסדר: קראו את הקטע, ענו על שאלות האיתור וההסקה, ולבסוף כתבו את עמדתכם במשימת הטיעון. אפשר לעבוד לבד, בזוג או בקבוצה קטנה.

בנק מילים: עמדה | עונה | חברים | אומץ | לחץ | רחוב ראשי | אחרון | מערכת

1 חלק א׳ – פרק 1 • חברה, מסכים ורשת – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קבוצת ההודעות של הכיתה היא לדברי הכתבה המקום שבו 'הכול קורה' עבור הרבה תלמידים.	☐	☐
2	לדברי רן גלבוע, בהפסקה פנים אל פנים רוב התלמידים כן אומרים מילים פוגעות לחברים.	☐	☐
3	רן גלבוע הוא יועץ חינוכי בחטיבת ביניים.	☐	☐

2 חלק ב׳ – פרק 1 • חברה, מסכים ורשת – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. רן גלבוע מתאר את קבוצת ההודעות כמו _____ בלי שוטרים.

2. לדברי גלבוע, מול המסך המרחק נותן _____ מדומה.

3 חלק ג׳ – פרק 1 • חברה, מסכים ורשת – לחשוב וליישם

ענו בקצרה.

1. האם לדעתכם מורים או הורים צריכים להתערב במה שקורה בקבוצת ההודעות של הכיתה? נמקו בקצרה.

4 חלק ד׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – זיהוי עובדות מהטקסטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אלון, מ'מדריך ההישרדות', נכנס בטעות לשיעור של כיתה ט׳	☐	☐
2	נועה סיפרה שפחדה לשאול שאלות בשיעור כי חשבה שיצחקו עליה	☐	☐
3	אורי, גיבור 'עם התיק הכחול', עבר דירה לעיר חדשה בתחילת שנת הלימודים	☐	☐

5 חלק ה׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – הבנת פרטים ודמויות

השלימו את המילה החסרה.

1. אורי ישב בשולחן ה_____ בכיתה, ליד החלון

2. שירה המליצה לסדר את התיק בערב לפי ה_____ של יום המחרת

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – התאמת דמות ואירוע

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אורי	___	**א.** גילתה שחצי כיתה לא הבינה ואף אחד לא שאל
2. שירה	___	**ב.** הניחה לפניו פנקייק למרות שלא היה יום שישי
3. נועה	___	**ג.** הגיע לכיתה חדשה עם התיק הכחול על הברכיים
4. אמא של אורי	___	**ד.** שכחה מחברות כמעט כל יום בהתחלה

7 חלק ז׳ – פרק 2 • מעברים ושייכות בכיתה ז׳ – ניתוח רגשות ועצות

ענו בקצרה.

8 חלק ח׳ – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי הטקסט על שינה, כמה שעות שינה מומלצות לבני נוער בגילאי 13–18?

(א) 5–6 שעות (ב) 6–8 שעות (ג) 8–10 שעות

2. מה גורם לשעון הפנימי של הגוף לדעת מתי להתעייף, לפי שני הטקסטים?

(א) אור (ב) מזג אוויר (ג) רעש

3. איך קוראים לווטרינר שמוזכר בטקסט על חיות מחמד?

(א) ד"ר אורן (ב) ד"ר אסף נחום (ג) רן גלבוע

9 חלק ט׳ – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – עובדה, הסבר או דעה

השלימו את המילה החסרה.

1. לפי הטקסט, מחקרים מצאו שליטוף כלב או חתול עשוי להוריד את רמת ה

_____

2. לפי הטקסט על מזג האוויר, בימים גשומים אנחנו זזים פחות ופוגשים פחות

_____

10 חלק י׳ – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – התאמה: סוגי משפטים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. חיית מחמד היא לא תרופה, היא בן לוויה	___	**א.** חוויה אישית
2. האור שנכנס לעיניים משפיע על השעון הפנימי	___	**ב.** נתון/המלצה מקובלת
3. בני נוער בגילאי 13–18 זקוקים ל־8 עד 10 שעות שינה	___	**ג.** הסבר מדעי
4. כשאני חוזרת מבית הספר, פלפל מחכה לי ליד הדלת	___	**ד.** דעה של מומחה

11 חלק י״א – פרק 3 • מדע, גוף ובריאות – בדיקת טענות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הטקסט 'ענן בחוץ, ענן בפנים' קובע בוודאות שגשם גורם לעצבות אצל כל אדם	☐	☐
2	לפי הטקסט על חיות מחמד, אי אפשר לדעת בוודאות אם החיה משפרת את מצב הרוח או שמשפחות מסוימות פשוט נוטות יותר לגדל חיות	☐	☐

12 חלק י״ב – פרק 4 • ספורט, תחביבים ותרבות פנאי – איתור פרטים בטקסט

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מאיה מספרת שכבר בפעם הראשונה שטיפסה היא הגיעה עד הפעמון למעלה	☐	☐
2	אביב, בן 13, מתאמן בענף הג'ודו	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • ספורט, תחביבים ותרבות פנאי – זיהוי מניעים של הדמויות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מאיה (טיפוס קירות)	___	**א.** הוא יכול להחזיק ולגעת בקלפים בפועל, בניגוד למשחק במסך
2. אביב (ג'ודו)	___	**ב.** הטיפוס עוזר לה לא לחשוב על דברים מלחיצים כמו מבחנים
3. נדב (איסוף קלפים)	___	**ג.** ההצלחה או הכישלון תלויים רק בו עצמו, לא בקבוצה

14 חלק י״ד – פרק 4 • ספורט, תחביבים ותרבות פנאי – השוואה בין הסברים לתופעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בשני הטקסטים מופיע הסבר שקשור לתחושת שליטה. כתבו במשפט אחד למה הטיפוס נותן תחושת שליטה, ובמשפט נוסף למה האספנות נותנת תחושת שליטה

15 חלק ט"ו – פרק 5 • משפחה, נתינה ורגש – זיהוי הסוגה והנושא

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הטקסט 'האח הגדול זה לא תפקיד, זו עבודה במשרה מלאה' הוא טור דעה	☐	☐
2	הטקסט 'גיליתי שגם אני יכולה לתת' הוא סיפור קצר בדוי	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • משפחה, נתינה ורגש – היכרות עם הטקסטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההבדל המרכזי בין טור דעה לראיון?

(א) בטור דעה הכותב/ת מביע/ה עמדה אישית, ובראיון יש שאלות ותשובות עם מרואיין/ת

(ב) בטור דעה יש רק עובדות, ובראיון יש רק דעות (ג) שניהם זהים לגמרי

2. בת כמה המתנדבת שרואיינה בטקסט 'גיליתי שגם אני יכולה לתת'?

(א) 11 (ב) 12 (ג) 13

17 חלק י"ז – פרק 5 • משפחה, נתינה ורגש – ניתוח עמדה וסגנון

השלימו את המילה החסרה.

1. בטור דעה הכותב/ת מביע/ה _____ אישית בנושא, ולא רק מציג/ה עובדות

2. בראיון, מי שמראיין/ת שואל/ת שאלות ומי שמרואיין/ת _____ עליהן מתוך ניסיון אישי

18 חלק י״ח – פרק 6 • מיומנויות קריאה: איתור, הסקה וטיעון – איתור מידע מפורש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי אמר שקבוצת ההודעות היא "כמו רחוב ראשי בלי שוטרים"?

(א) רן גלבוע, יועץ חינוכי (ב) אלון, תלמיד כיתה ח׳ (ג) דנה ברק, מאמנת טיפוס

2. איך קוראים לכלבה שמחכה לנטע ליד הדלת בטקסט על חיות מחמד?

(א) פלפל (ב) שוקו (ג) תות

19 חלק י״ט – פרק 6 • מיומנויות קריאה: איתור, הסקה וטיעון – עוד איתור

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפי הטקסט "מה קורה למוח בעשר בלילה", מתבגרים בגילאי 13–18 זקוקים ל-8 עד 10 שעות שינה בלילה.	☐	☐
2	שירה, מתלמידות כיתה ח׳, ממליצה לסדר את התיק בבוקר לפני הלימודים.	☐	☐

כרטיס יציאה

אילו שלוש סוגות טקסט (כתבה, סיפור, ראיון וכדומה) תרגלתי בחוברת, ומה ההבדל ביניהן?

האם אני מצליח/ה להבדיל בין עובדה שכתובה בטקסט לבין דעה של הכותב או של דמות בטקסט?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️